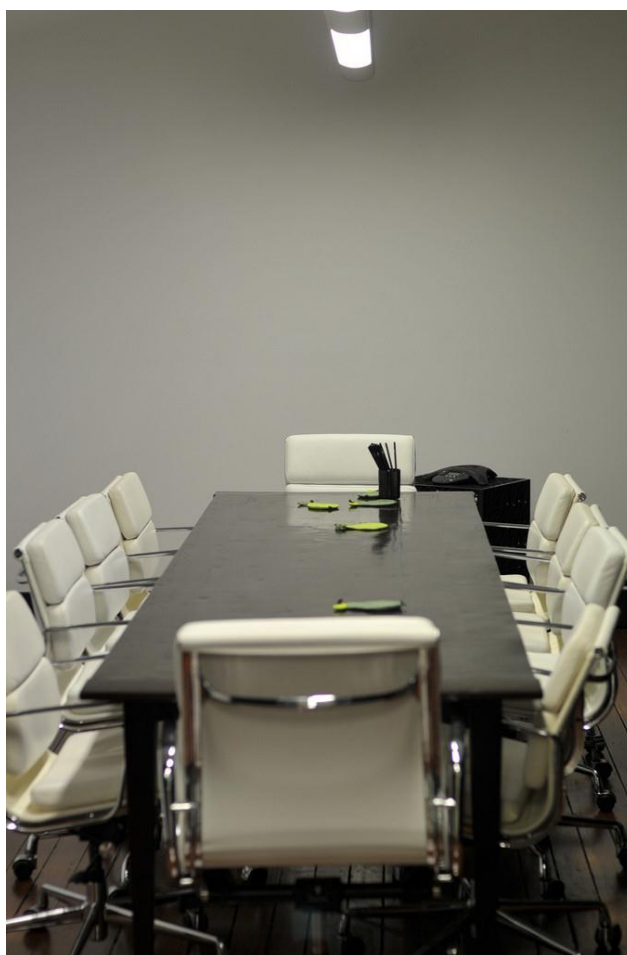

EUSKARA TOKI GARAPENEAN (II): KONTZEPTU OROKORRAK

***EL EUSKARA Y EL DESARROLLO LOCAL (II):
CONCEPTO GENERALES***

***BASQUE LANGUAGE AND LOCAL DEVELOPMENT (II):
GENERAL CONCEPTS***

As a Working Paper, it doesn't reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

1. Enpresa arloan euskara sustatzeko hizkuntza politikek erabilera planok ugaritzeko asmoa baldin badute, toki garapen politikekin behintzat izan dezaketen loturez jardun dugu dagoeneko aurreko working paper batean.

2. Politika hauek bilatu beharko luketen eragin biderkatzailean, udalerrria edo eskualdea ez dira noski ahalmen hori duten esparru politiko bakarrak, eta ez dugu aditzera eman nahi eremu honetatik etorriko dela inondik etortzekotan esparru sozio-ekonomikoan euskararen zabalkundea. Baina Ekai Centerren ustez udalek eta mankomunitateek askoz gehiago egin dezakete enpresa, sindikatu eta herritarren elkarlanarekin orain arte egin dutena baino bai hizkuntzaren berreskurapenean, baita toki garapenari erro lokala ematen edo sendotasun lokala ematen. Eta hori guztiori hizkuntza faktorea aintzat hartuaz.

3. Toki garapen politiken eta hizkuntza politiken uztartze bat planteatzen dugu beraz garapen estrategia baten baitan. Horretarako sozio-ekonomia eragileen arteko elkarguneak bultzatzea planteatu dugu, eta ardura hori botere publikoena beharko lukeela, nahiz eta orain arte bilgune horiek esparru sozio-ekonomiko pribatutik bultzatu diren batez ere.

4. Toki administrazioen zeresana arlo honetan garrantzitsua da, hizkuntza normalizazioa onura publikoari lotuta baldin badago, eta ekimen pribatuaren jarduna arlo honetan ez bada nahikoa, botere publikoen esku hartzea ezinbestekoa baita, beste hainbat arlotan jarduera ekonomikoak sortzen dituen desdoitzeekin gertatzen den bezala.

5. Elkargune horren helburua eta zergatiak azaldu behar dira. Euskal Herriko eskualdeetan eratu diren sareak sektorialak izan dira batik bat, eta emaitzak ekoizpenean, arlo teknologikoan,

komertzialean eta trebakuntza espezializatuan eman dituzte batez ere. Oinarri kooperatiboko sareek aldiz emaitza instituzionalak, antolakuntzakoak, finantzarioak eta espezializazio gutxiko trebakuntzan gertatu dira. Azken hauetan barne sareak ere eratu dira hizkuntza normalizazioaren inguruan.

6. Zein leku du ardatz baten zein bestearen inguruan eraturako sareetan euskararen erabilera areagotzeak? Sare sektorialekin printzipioz toki garapenarekin eta efektu biderkatzailearekin lotura handiagoa eta eraginkortasun handiagoa izan dezaketela dirudi. Kasu hauetan bai bezero bai hornitzaileengana iritsiko dira ekoizpen prozesuarekin eta prozesu komertzialekin lotutako sareak diren neurrian, eta harreman mota hauen gaineko azterketek eta helburuek hizkuntza normalizazioa eta planen biderkatzea eduki dezaketen neurrian xedeetako bat. Baina orain arte horrelakorik ez da sortu, izan ere esan bezala eskualde oinarriko taldeak sortu baitira batez ere hizkuntza normalizazioaren inguruan, eta gainera sare hauetan enpresa kooperatiboek pisu handia daukate. Honek dagoeneko aipatu ditugun emaitzak izan ditu, baita bere mugak erakutsi ere. Galdera beraz honakoa da: zergatik ez da sektorekako taldekatzearen inguruko saretzerik izan hizkuntza normalizazioan?

7. Erantzuna ez da erraza, une honetan bildu ez den informazio bat edukitzea eskatuko bailuke, eta batez ere sektore egitura hauetako partaideen zein enpresetako normalizazio planetan diharduten adituen iritziak. Baina badirudi euskara planon hautemateak zerikusi handia duela, izan ere enpresan gestionatzeko arloetatik urrun ikusten da normalizazioa, zuzenean balio erantsia ematen ez duen zeregin modura, eta horrek sektore taldekatzean lekurik ez dio uzten, taldekatze hauek hain zuzen ere

As a Working Paper, it doesn't reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

balio erantsi hori areagotzeko estrategiak zehazten baitituzte.

8. Hautemate hori aldatzeko euskararen erabilera enpresetan areagotzearen ekarpen ekonomikoa azaleratzea beharrezkoa da. Gipuzkoako Foru Aldundiak eta zenbait udalek kontratazio publikorako ezarri dituzten hizkuntza irizpideak oso lagungarri izan daitezke horretarako, lehiarako abantaila bat ezartzen duten neurrian azaltzen ari garen hizkuntza ikuspegi honetatik prestatuen dauden enpresentzat.

9. Aurreko puntu eta paragrafoetan esandakoek euskararen identitate zentzua, toki garapenean eta komunitate garapenean hain garrantzitsua dena, gainditu (baina ez baztertu) egiten du, eta saiakera egiten du euskararen erabilerari zentzu praktiko bat ematen. Modu honetan euskaraz lan egiteak, kontsumo produktuak zein industrialak eskaintzeak abantaila konkretuak azaldu arazi ditzake, abantaila teorikoen zehaztea ekarriz. Hartara agerikotasuna lortzen da, bai hizkuntzarena, baita hizkuntzaren berreskurapen prozesuarena ere.

10. Sortzen den beste zalantza bat espezifikoki hizkuntzaren berreskurapenean dihardutenen sare propio behar den, ala alderantziz, toki garapenari lotutako sare orokorretan aztertu beharreko gaia den hizkuntza eta esparru sozio-ekonomikoa batzen dituen. Orain arte esandakotik nabaritzen da toki garapen estrategia baten baitan kokatu behar dela euskararen normalizazioa, eta ondorioz, baita erabilera planena ere. Lekuan lekuko ohiturak, antolatze moldeak, sektore industrialak, enpresen tamainak, eta egoera soziolinguistikoak baldintzatuko dute bai estrategia honen edukia baita antolaketa ere. Eskualde bakoitzak duen enpresa tipologiaren arabera egin beharreko aukera izango da hau. Honela, dagoeneko

ezagutza sareak antolatuta dituzten eskualdeek sare hori berori aprobeztatzeak dirudi egokiena emaitzak onak izan daitezen.

11. Bestalde, egitura hauek sortuta eduki ala ez, euskara planen dentsitatea eskualdean aintzat hartzea ere garrantzitsua da. Plan hauek presentzia apala daukaten lekuetan sortuta dauden sareak erabiltzea dirudi egokiena.

12. Edukiei dagokienez, toki garapen estrategietan txertatzeak une honetan esparru sozio-ekonomikoan sortuta dauden sareen barne begirada hori kanpo begirada, garapen kabea alegia, sartzea ekar dezake, eta ondorioz planen beraien berrikuntza ere bai.

13. Bilgune hauen bultzada behetik gora ikusten dugu, ez baitago une honetan euskararen lurralde guztian horrelakorik, eta bultzada hori gainera udaletatik eta mankomunitateetatik hasteko modua dago. Horrek herrien arteko lotura, eta ondorioz, toki garapena areagotzea ere ekar dezake. Izan ere, herri maila baino aproposagoa da eskualde esparrua, herri haziak ez badira behintzat aktibitate sektorialean konbergentzia topatzeko herri bakanak gutxitxo izango baitira. Eskualdeak beraiek ere kasu batzuetan gutxitxo izaten dira sektore topaketarako, eta eskualde planetarako ere zeresanik ez.

14. Bestalde, toki garapenean ezagutza sareak eta sare instituzionalizatuagoak eratzeaz gain, hizkuntzaren normalizazioarekin zerikusia eduki dezaketen toki politikak aipatu ditugu, eta ondoren politikok eduki dezaketen eragina azaltzeko ahalegina egingo dugu.

15. Honela bada, langileen gaikuntza toki garapeneko osagai funtsezko izanda, enpresek beraiek dituzten beharren arabera antolatuko

As a Working Paper, it doesn't reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

bada, euskaraz egin ahal izateak indartu egingo du bai normalizazio prozesua, baita toki garapen estrategia bera ere.

16. Lanbide heziketari dagokionez, eta orain arteko euskaraz eman ahal izateko zailtasunak eta ahaleginak kontuan izanda, hizkuntza normalizazioak toki garapenari ematen dion kohesio indarra kontutan izanda, Gipuzkoan behintzat eskaintza, hartzaileen potentzialak ia erabat euskaldunak izango direnez, euskaraz izateko ahalegin handiagoa egitea eskatzen du.

As a Working Paper, it doesn't reflect any institutional position or opinion neither of EKAI Center, nor of its sponsors or supporting entities

EKAI Center seeks to do business with companies or governments covered in its reports. Readers should be aware that we may have a conflict of interest that could affect the objectivity of this report. Investors should consider this report as only a single factor in making their investment decision.

GARAIA INNOVATION CENTER, GOIRU 1,A2 MONDRAGON
TEL: 943250104 VITORIA-GASTEIZ 639641457
LEKEITIO 675701785 DURANGO 688819520
E-MAIL: info@ekaicenter.eu
facebook.com/EKAICentre scribd.com/EKAICenter

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa